

УДК 371.3:796.077

Чухланцева Н.В.¹, Чередниченко І.А.²

^{1, 2} доц. НУ «Запорізька політехніка»

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Інтеграція цифрових технологій (ЦТ) в освіту є не просто відображенням їхньої поширеності в повсякденному житті, а й необхідною умовою для повноцінної участі в сучасному суспільстві, де цифрова грамотність стає базовою компетенцією. Тому, природно, стрімкий розвиток технологій відкриває нові можливості для їх застосування в освітньому процесі, зокрема у фізичній культурі, сприяючи підвищенню інформаційної компетентності як вчителів, так і учнів.

Використання смартфонів, планшетів, систем відеозворотного зв'язку та активних відеоігор вже сьогодні змінює підходи до фізичного виховання, впливаючи на процес набуття рухових навичок та оцінювання досягнень. Завдяки ЦТ учні стають активними учасниками освітнього процесу, а вчителі отримують ефективні інструменти для підвищення мотивації та залучення школярів до здорового способу життя [2, 3].

Однак, незважаючи на очевидні переваги, дискусії щодо доцільності використання ЦТ на уроках фізичної культури тривають, висловлюються побоювання, що технології можуть стати відволікаючим фактором на уроці під час фізичного вправлення, можливого зниження ролі вчителя та недостатньої підготовленості до ефективного застосування технологій. Крім того, не всі школи мають ресурси для оснащення спортивних залів сучасними технологічними засобами [2].

Для оптимізації організації навчального процесу, планування уроків, розробки навчальних матеріалів, ведення журналів оцінок та списків відвідуваності, сучасні ЦТ пропонують системи управління навчанням (СУН), наприклад Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle. Типова СУН

містить численні корисні функції для вчителів і учнів та забезпечує можливості для представлення та обміну навчальними матеріалами (документи, аудіо- та відеофайли, веб-посилання), комунікації та співпраці (дошки обговорень, вікі-сторінки, електронні журнали), а також оцінювання та адміністрування завдань. Календар курсу допомагає учасникам навчального процесу відстежувати графік занять, терміни здачі завдань і дати оцінювання. Мобільні додатки, інтегровані з СУН, роблять доступ до платформи ще зручнішим та можуть інтегруватися з популярними сервісами, такими як Google Drive, YouTube та інші хмарні сховища [1].

Фіксація відвідуваності є важливою для планування занять та забезпечення безпеки учнів, та може бути оптимізована за допомогою мобільних додатків безпосередньо під час заняття, і наприклад, у разі пожежної тривоги, знання про присутність учнів допоможе швидко визначити, чи всі знаходяться у безпеці. Крім того, ведення електронних карток учнів, де занотовані важливі медичні дані та контактні відомості батьків учнів дозволяють швидко отримати доступ до них у разі потреби. Деякі з цих додатків також пропонують додаткові функції, такі як автоматичне групування учнів та швидке виставлення оцінок [2].

Ефективне управління часом на уроках фізичної культури, де кожна хвилина має значення, стає простішим завдяки мобільним додаткам з функціями таймерів та налаштування інтервалів інтенсивності [1, 3]. Bluetooth-технології дозволяють вчителям дистанційно керувати музичним супроводом, що полегшує організацію вправ. Використання проекторів, інтерактивних екранів та QR-кодів робить подання теоретичного матеріалу наочнішим, а учні можуть швидко отримувати доступ до відео інструкцій або додаткових ресурсів за допомогою смартфонів.

Успішне впровадження ЦТ вимагає від вчителя не лише знання технологій, а й розуміння їхніх можливостей та особливостей застосування в конкретному контексті. Важливо не просто обрати новий ресурс, а й ретельно його протестувати та оцінити його ефективність у навчальному процесі [2].

Вчитель повинен передбачати можливі труднощі та чітко усвідомлювати свою роль у цьому процесі, щоб забезпечити максимальну користь від використання технологій для розвитку учнів. Важливо підкреслити, що цифрові технології є лише інструментом у руках педагога, який відіграє ключову роль у навчальному процесі. Вчитель визначає, які цифрові інструменти використовувати, і забезпечує їх ефективне застосування, не дозволяючи технологіям домінувати над традиційними методами викладання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Instructional Tools for Online Physical Education: Using Mobile Technologies to Enhance Learning / T. Goad et al. *Journal of Physical Education*,

Recreation & Dance. 2019. Vol. 90, no. 6. P. 40–47. URL: <https://doi.org/10.1080/07303084.2019.1614118> (date of access: 31.03.2025).

2. Koekoek J., Hilvoorde I. v. *Digital Technology in Physical Education*. Taylor & Francis Group, 2019. 302 p.

3. New Technologies for Promoting Physical Activity in Healthy Children and in Children with Chronic Respiratory Diseases: A Narrative Review / V. Malizia et al. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, no. 21. P. 11661. URL: <https://doi.org/10.3390/su132111661>